

& conf. 44. num. 11. lib. 1. Surd. conf. 179. num. 14. conf. 241. num. 32. & conf. 281. à n. 18. ac decisi. 12. num. 14. & decisi. 255. num. 7. ac post plures alios Cened. singul. 44. num. 1. Auendanus ad l. 40. Tari gl. 15. num. 1. Ludou. Casanate conf. 47. num. 123. D. Ioan. del Castillo quid. conron. lib. 2. cap. 22. num. 89. & 90. August. Barbofa de dictiobus. ditt. 361. num. 2. & 4. iunctis que de dictione perpetuo, & in perpetuum resoluimus plures alij congeiti a Cenedo singul. 78. num. 1. & ab eodem Barbofa. ditt. 163. num. 1. & 2. & ditt. 254. num. 2. 3. & 4. At nihilominus haec ratio in proposito non concludit, quod recognoscens se, & Ius haretos pro ultiori tempore quam possessionis obligauerit: sed ad hoc necesse erat, quod id claris, & manifestis verbis exprimeret; quia * perpetuas per dictiōnēm semper, & similes significata, necessaria restringenda est secundum naturam actus, enī adiicitur, materiamque subiectam, l. & in perpetuum 4. iuncta gl. ff. de procurator. l. iuncta simili gl. 1. in princ. ff. pro socio, vbi dictio in perpetuum, restringitur ad vitam eius, cui adiungitur, ac simili modo ad rei durationem restringitur dictio perpetuo, in l. il. vestimentum 25. iuncta gl. verbo perpetuo, ff. de peculi. p. num. 17. in fin. ac n. 18. & in d. l. 1. p. n. 84. ad fin. vers. Item si res. Teratio ex l. in cognitione 13. ad fin. ff. ad S. C. Sillan. & l. fin. ff. ad l. Pompei. de parricid. que etiā accusacionem in casu ibi proposito semper permittunt, in eo tamē sensu semper eam permittere cententur, quo eandem admittunt ultra quinquennium, de quo in d. l. in cognitione, in princ. non tamē excludunt prescriptionem 20. annorum, iure definitam in l. querela 12. Cod. ad leg. Cornel. de falsi. vbi obsernat Gotofred. nota vlt. cum Cuiac. lib. 4. obsernar. cap. 14. quod & docuerat gl. vlt. vers. Inde & hic durat, in d. l. in cognitione, communiter recepta secundum Battol. ibi. 265. num. 3. part. 1. nouissim. Surd. conf. 298. Roman. num. 1. vers. Et de dictione, eundem Roman. in Rub. ff. de recepi. arbit. num. 46. vers. Et nota, & alios quos referit, & sequitur Tiraq. de retract. ratione, cap. 41. num. 18. Aug. Barbofa. ditt. 163. num. 3. ditt. 254. à num. 6. ad 9. & d. ditt. 361. numero 11. Eadem igitur ratione dictio per semper jammas, sic accipienda est, idest dum se vinente, & rem censitam possidente, duraret censu, nec per venditionem, cuius haretos redemptus ex tempore fuisset; cum ex necessitate possessionis talis recognitio procederet, adeoque ultiori extendenda non sit, iuxta ea quae resoluimus num. 69. Accedit his, quod licet admitteremus, recognitionem illam, ob efficaciam eiusmodi verborum, ultiori fore extenderandam adhuc 99 * illa non excludetur legitimata prescriptiōnem, ex eadem ratione necessaria restrictionem, ob naturam actus, vel rei subiecta cui certam metu seu vitam praefuerit, quam per ea, vel alia verba, vt cumque vniuersalita, in dubio remouisse non censem, vt refolunt enim multis, ac per plura probant Tiraq. de retract. confiug. s. 1. gl. 10. n. 34. & de retract. convention. s. 1. gl. 2. ex num. 8. Roderic. Suar. ad l. post rem indicatam, ff. de re indic. notab. 2. & confidera, vers. Benē facit, Gutierrez. de iuram. confirmat. 3. part. cap. 1. num. 9. & 10. & ex seqq. potissimum. In primis ex l. n. 1. Imperator 38. ff. de legibus, illuc: Aut rerum perpetuo similiter indicatarum, iuncta gl. verbo perpetuo, que interpretatur idest decennio, ac si aperius diceret, res perpetuo similiter indicatas dici, que decennij tempore, & sic longo temporis intervallo, eodem modo indicata sunt, quam gl. ad hoc post Fulgos. notant Tiraq. d. num. 8. Gutierrez. d. num. 9. circa fin. vers. Pro qua opinione Tandem ex cap. 1. de in integr. restit. vbi Ecclesiast. semper illam seruari traditum est, iunctis cap. 1. & 2. cod. tit. in 6. & Clem. vnic. cod. tit. vbi intra quadriennium tantum a tempore latronis admittitur Ecclesia ad petendam in integrum restitutionem, & merito, quia cum iure minoris vtatur, d. cap. 1. & cap. fin. vers. Pro qua opinione, eorumque sententia confirmatur ex his, que latē cum communī docū disserit. 3. ex num. 37. Quo in sensu similem restriktio-

quod minori conceditur in l. fin. C. de temporib. in integr. restit. cui apud nos conuenit l. 3. ad fin. tit. 19. part. 6. atque ita ad id tempus necessarium restringitur dictio semper, in d. cap. 1. ut & obseruat Tiraq. d. 5. 1. gl. 2. n. 10. vers. Quibus adde.

Multoq[ue] minus per relatas dictiones, vt eumque vniuersales, & prægantes, excusa videti posse longilimum temporis prescriptio, putā 30. vel amplius annorum, qualis in propria specie interuenit ad anno 1602. quo Ludouicus vendidit receptoris officium, emis intauia recognitionem census fecerat, vt que ad annum 1639. quo executio aduersus Casiladam velut illius heredem petitā fuit: id enim tempus perpetuum in iure reputatur, sine eo in casu, quo aliquis perpetuo obligatum, vel ius aliquod perpetuo alii compete traditum est, ut in l. minor 39. 5. qui statu liberum 4. ff. de enī. & in l. Prator art. 20. 5. hoc inter luctam 6. ff. de noui. nunciat. atque ita id nullo temporis spacio concendi, sed finiri indicatur, nihilominus tempus 30. annorum exceptum intelligitur, vt eius lapsu tale ius extinguitur, l. sicut in rem 3. vers. Haec autem actiones, Cod. de prescr. 30. vel 40. an. l. 1. q. ad huc, C. de annuali except. Text. in princ. vers. Aliquando tamen, iuncta gl. verbo Constitutionibus 1. & 2. inst. de perpet. & temporal. act. notari etiam gl. verbo perpetuo, ac nisi hoc interdictum, & ad interpretationem Text. in l. licet 8. C. de iure deliber. obseruauit ego differt. 11. num. 55. Quare & exceptum, nec excludum longissimum tempus intelligitur, cum semper, & quandocumque, inde & nominatis prescriptiōne sublati, ius aliquod alii competit, quemadmodum apparet ex d. l. 1. ff. de iure dor. iuncta d. in rebus. vers. Omnis autem, C. ead. tit. & ex l. 1. in fin. illuc: Quia nullam potest prescriptiōne opponere quandocumque rem suam vendicātiū, iuncta gl. verbo Prescriptiōnem, quam Philipp. Corn. paulo ante fin. ad hoc expedit. Cod. de boni matrem. cap. 1. in princ. iuncta gl. verbo quandocumque, recepta ab And. de Stern. Bald. & ceteris ibi, de feudo dato in vicem legis commissoria, & cap. 11. iuncta gl. verbo prescriptiōnem, ac omnibus quoque recepta, de capituli Corradi, in vobis feudi, ex quibus sic generaliter post alios notatana Nicol. Boer. in pacto de retrocedendo loquens, ad consuetudines Biurcenfer, ter. de consuetudinibus ad prescripc. pertinentibus, §. 1. gl. 1. ad fin. vers. Sed quare, & dicit. 182. num. 6. & laetus à num. 4. Tiraq. de retract. convention. d. 5. 1. gl. 2. n. 9. 10. & 12. D. Contra, assertens, quod & contrahentiam verba hanc interpretationem patiuntur, cum iusta sit, & a lege procedat, vob. resol. lib. 1. cap. 9. num. 4. Ioan. Gutierrez, de iurata hominis promissione verba faciens d. 3. p. de iuram. confirm. cap. 1. num. 9. 4. fin. vers. & quod dictio, ac num. 10. & cum aliis pluribus Petrus, Surdus, qui & in dispositione homini loquitur, eadem ratione vobis, quod illa secundum iuris dilutionem accipienda sit, dicit. 2. num. 7. 10. 12. 18. & 22. vers. Nec mouet. Mascal. de probat. tom. 2. concl. mīsi 1377. istud, num. 48. Matienç. ad l. 8. tit. 7. lib. 5. non compilat. gl. 5. num. 20. ad fin. vers. Exclusa siquidem, Elcobar de ratiocin. d. cap. 41. n. 20. & 21. Petr. Cened. d. singul. 44. n. 4. & d. singul. 78. num. 5. August. Barbofa. d. ditt. 164. num. 13. & 14. ditt. 337. numero 5. & dicta dictione 361. numero 13.

DISSERTATIO XXXV.

De eadem materia, sive de potissimum arguentis, quibus eorum sententia nititur, qui ex census consignatiū constitutione, super certo fundo, vel fundis specialitet facta, ius veræ & propria hypothecā contrahi affirmarunt, non autem ius aliud reale, ab eis distinctum, aut seruituris, vel quasi; quibus plenē & concludenter fit fatis. Et obiter an huiusmodi census super sola constituentis persona, eiusque obligatione constitui possit? plura item de promissione, vel legato anni reditus, an & quatenus valeat: de operis officiālibus, & artificialibus, padiisque circa eas interpositis, de obsidibus, ac de seruituribus tractantur; iuraque in una & altera materia difficultia verissimè exponuntur.

S V M M A R I A.

1. Hypotheca propriæ quid sit, & unde dicta?
2. Super dictio, sive natura importat suppositionem, & hypothecam.
3. Hypotheca accedit personali obligationi, ut creditori causa consulatur.
4. Homo liber posset operas suas gratis alij promittere, vel pro cuncta mercede locare.
5. Locatio, & conductio iisdem iuri regulis consitunt.
6. Censu impositio super certo fundo, an sit idem quod consignatio, & solam personalem inducat obligationem? & n. 147.
7. Lex fin. s. fin. ff. de contrahenda empti, expediti, ibidem, & explicatur, numero 148.
8. Lex Caius Scits 12. & l. liberto 21. ff. de annuis legit. ac lege fundi 38. expeditus hic, & explicatur a n. 149.
9. Seruitus, propriæ sumptu in materia seruiturum, dñi tantum species sunt, realis, & personalis; quicquid gloss. & DD. communiter alias consingant.
10. Realis anni in re constituti ins, nec referri proprie potest ad seruitum realis, neque ad personalis, & quare?
11. Seruitus personales à re persona debita, personari ipsam non egreditur, sine ad eius heredes non transirent.
12. Res censui venditi subiecta, non ita supponit, & obligatur, ut accessoria, sit principalis obligatio, sed ut in ea principaliter constitut censialis iuri vendictio, & annua responsio obligatio, & quare?
13. Confia obligatio, quemlibet rei censite posse fore, vi ipsa comitatur, & ut aiunt, sequitur velut leprosum, ut accidat in quilibet onere rei inherente.
14. Prædia, quibus onere, vel ins reale inheret, cur dicantur id debere, & pro eo convenire, & indicari non persona?

- 15 Pignora, & hypotheca, iuspetto effectu, non personam obligantur rem sequuntur, & res quae illis tenentur, cum suo iure transirent ad quemlibet posse fore, secus inspecta origine obligationis, & quare?
- 16 Argumentum ab etymologia vocabuli, ab essentiali rei natura sumpta, iure validum ac legitorum est, si tamen procedit, si essentialis rei diffinio etymologia per omnia conueniat, secus si ab ea in aliquo disceptetur, iure negationem tantum valeat, non etiam affirmaret.
- 17 Suppositionis nomen generale est, tam ad eam quae sit accessoria ad securitatem debiti principalis, quam ad eam, que in re ipsa supposita principalem constituit obligationem, ibid.
- 18 Etymologia cum generalior est etymologato, habet se tanguis genus ad speciem.
- 19 Argumentum ab etymologia vocabuli, que generalius est etymologato, ad ipsum etymologiam vales negative, non affirmare; & vice versa ab etymologato ad etymologiam generalitatem vales affirmare, non negative.
- 20 Super dictio sub qua census in re imponitur, suppositione proprii importat, non autem proprii importat hypothecam, sed latè & abusivè, & quare?
- 21 Suppositionis rei accessoriè facta, veram & propriam inducent hypothecam, qualiter securitaur ab ea, que principaliter sit, & in eius consequentiam personam obligat?
- 22 Dilectio super sub qua ius aliquod perpetuum, vel quasi, in re constituitur, importat hypothecam absuam, sive obligationem principaliter realem, & in consequentiam personalem; eam vero excludit, & propriam tantum hypothecam importat eadem dictio pro temporali debito apposita.
- 23 Iudicium peccatorum, & alio quasi confessoria, vel quasi negotiorum competit pro iure perpetuo, vel quasi imposito super re immobili, vel equipollente, purè pro anno censu, non etiam pro temporali, & quare?
- 24 Empio certi pensionis annua super certi fundo, vel caffronem est illicitariae funeralitatis. Contra Alcasat. & Manicam, quorum fundamenis fit satis, cum duob. num. scqq.
- 25 Contrahit ius natura funeralitatis, nulla confundenda, circunque longissimam immemorabilis licitus reddi potest.
- 26 Constitutio extra viagans, in iure communis corpus redditum, in confundere generale, ubique observandum.
- 27 Census super sola personali obligatione absque ullius rei effigiatione confundi negatur, etiam sublatissimis Pontificis constitutionibus, sive nature iure inspecto.
- 28 Promissio gratuita operarum, vel annuorum redditum licet fieri post sub sola etiam persona obligatione, & quare? & n. 53.
- 29 Legatum donatio est, & fieri etiam potest anni redditus, legatarum praestans, licet accedat legato principalis quantitatibus, una vice soluenda, si hereditas defatur, tam quoties velut, vel pro certo tempore regrediendi.
- 30 Franciscus Arez. & eius effecto, contrarium docentes, iustificantur.

- 31 Lex 3. §. final. ff. de ann. legat. expenditur, & intelligitur.
- 32 Legatarum certa quantitatibus principalis, & dum ea solvuntur, alterius annua pro fructu, vel intercessione, si ut hanc recipiat, illius exactiorem differat, videatur illam breui manu ab herede acceptissima, & item in sub usus dedisse munio, & a numero 40.
- 33 Testator simplicem tantum penam semelque committendam potest heredi insurgere, ob dilatam legalis solutionem, non etiam per diminutionem temporum, ibid.
- 34 Vida cui post annum legalem dotalis pecunia reliquenda est, non potest ex tunc legari, aut promissio, aliquid annuum ex tunc praecepit recipere, sed id in sortem imputare debet, nisi de interesse suo per versus legitimas probationes doceat, & n. 45.
- 35 Idem in legato pro aliamentis filii naturali, ibid.
- 36 Lex unica, C. de his quae pena nom. & §. fin. inst. de legat. expenditur, & ultra alios recte explicantur, & §. n. scqq.
- 37 Pena nomine duplicita quod legari dicunt proprie & improprie; & proprie sic legatur cum in odium & panem hereditis, testatoris praecepto, etiam aliqui licito non obedientiis, quid alieni relinquenti, aliqui non relinquenti, & eius rei exempla.
- 38 Hoc modo legare olim non tantum ante iurisconsultorum atatem, ut D.D. communiter volueret, sed ipso etiam iurisconsultorum seculo regulariter iuri prohibitum, & iustinianno deno permisum sub certis conditionibus.
- 39 Lex 1. ff. de pena nom. nonnulla continet verba, inserta à Tribonianis, respiciente ad iustiniannianam constitutionem, ut non antiquum non concordaret, & similis eius mos notatur remissio.
- 40 Lex 1. ff. de pena leg. 1. i. §. item si ita 8. ff. ad l. falcid. l. cum fine præfinitione 19. & l. si penum 24. ff. quando dies leg. ced. obliteretur.
- 41 Donulus, & D. Joannes del Castillo enm securus in interpretatione legi multa 6. & l. in testamento 27. ff. de condit. & demonst. taxamur, & Cusatij ad eas interpretatio, ut verior retinetur.
- 42 Paul. Castr. & alij absoluti docentes, validum esse legatum certa quantitatibus principalis, & dum ea per hereditem non solvatur, certa summa annua, etiam si legatarum illam statim exigere valent, taxantur.
- 43 Legatarum, in cuius potestate non est, quantitatibus principaliter legatum exigere, licet dum illa per hereditem non solvitur recipit summam annua, accessoriè relata, secus fiduciam petere valent, & quare?
- 44 Legatum alternarium iure validum est, omnime censeatur, non plura, & qualiter id procedat?
- 45 In eo electio est legatarum, licet alio si in contractibus alternatiis, in quibus electio est debitorum.
- 46 Legatum alternarium, si virumque principale non sit, sed alterum accessoriuum, & successuum dum primum

- primum non solvitur tantum quod principale, etiam si exigendi facultatem statim res habet, sustineretur, & quare?
- 47 Poste dicimus quod insti, & honestè possumus, non quod nobis utile est, lege refragante, etiam si ex testatoris dispositione quid ad nos pertinet, & quare?
- 48 Iura non permittunt indebitas legari usuras, nempe ius civile ultra legitimum modum, ius vero Canonum naturali, & diuino originem trahens nullo modo.
- 49 Usurpa iure ciuilis in legatis & fidicommissis à mora hereditis in ea praestando commissa debentur, illa tamquam regulariter intelliguntur, que modum eodem iure ciuilis prescriptis non excedunt, iure autem Canonum, que ad iustum interest probatum rediguntur.
- 50 Legatorum fructus à die sex qua sunt relictae vel bodie apud nos, sicut puma, à morte testatoris legatory efficiuntur, cum certa species testatoris propria legata est, secus legem, vel quantum legetur.
- 51 Vxor ita demum ob retardatam pecunia dotalis restituitionem matrimonio soluto, aliquid annuum, sine ex dispositione mariti prædefuncti, sine ex pacto cum eius hereditibus facto, sine etiam nullo horum precedente, percipere potest, cum interesse danni emergentis, vel latrari cessanti plene & considerante prebutus, alia nulla modo, & quare? & utrinque interesse exempla, & differentia, remis- sive.
- 52 Etiam in loco frequentes sint annuariorum remissio venditiones, non potest ex hoc solo præstare interesse lucri cessantis, absque alia probatio, eaque plena & conclusiva; contra plures, qui de communis falso etiam contrariaque nonnullorum indicum praxis, ut erronea refelluntur.
- 53 Granatenis Curia decisio in proposta refertur.
- 54 Suppositione secunda a terciis sententia, quae revisionis dicti solet, plerisque admittunt ob noua additamenta illa contenta.
- 55 Venditio a donatione in eo praestitum differt, quod cum haec mero gratuito suilla sua natura ad lucrum contrahentem rendit.
- 56 Facta sub pacto de retrocedendo, vel redimento, licet regulariter valent, facti tamen admittit usuraria prauitatem sufficiorem, nonnullis accedentibus, que in venditione census personalis verisimiliter.
- 57 Personae annua pecunia vendi non potest pro solo usu pecuniae, nisi re accedente faciliter a super quia ius constitutur, & quare?
- 58 Argumentum a gratia concessionis, seu donationis ad venditionem, in materia usuraria non valeat.
- 59 A censu vitalicio ad dimidium personale similiter non valens & quare? aduersus Felicianum.
- 60 A locatione operarum ad earum venditionem similiter non valens & prima eius retractio à Sarm. allata refellitur.
- 61 Operas suas in perpetuum quis locare potest, nec ex eo ius libertatis infringitur & quare?
- 62 Obligationibus facti regulare sicut ut in eis successat obligatio ad interesse, & quando secus est remissio, ibid.
- 63 Operas suas in perpetuum non possit liber homo primitere, sine locare posset, & quare? nonnullaque leges difficilem intelliguntur, & cum diis conciliatur, & num. scqq.
- 64 Operas artificiales a quolibet libero homine primiti, vel locari soli, & que illa sit? & in legibus istis existentibus, ibid.
- 65 Factum, quod quis se alterius hominem, subditum, ac evasulum faciat ad personalia seruitia ei se perpetuo absque recedendi facultate obligari, nonnullorum principiarum confundit, generaliter ad ipsum est, quod plures iure validum esse existimant, sicut etiam existente causa.

- 76 Contrarium tanguam verius defenditur, & intelligetur l.fin. C.de transact.l. 3.& l. si quos 59. canum seq. C.de decur.lib. 10. & l.fin.C.de tabular.cod.lib.
- 77 Pacta inter partes inita omnino seruanda esse quod traditur, de licitis, nec iure improbatis intelligitur.
- 78 C. grandi 2. vers. fidelitate, de supplen. neglig. prael.lib. 6. clem.Pastoralis 2.vers. Abfoluendo, de sent. & re ind.l. 89.tit. 18.p.3. & l. 4. tit. 2.5.p.4. declaratur.
- 79 Pactum etiam iuratum, quo quis ratione fendi, vel vallagij se dominio ad personalia seruita perpetuo obligat ex causa beneficij ab eodem acceptis, libertatis quo officij. & quare?
- 80 Vassallus locum, in quo se ad personalia seruita domino obligavit, et in inicio deserens, & alio se transferens, potest compelli aedacendum locum reverti, ex plurimis sententiis.
- 81 Non tamen potest iniurias detinere, quia fendum refutando se a seruitiis obligatione liberatur, sive obligatus fuerit ad seruitum incertum, in quo ne- mo dabitur, sive etiam ad certum, contra communem.
- 82 Vassallus, quos dicimus solariegos, quis & an & qualiter solum derelinqueret, & alio se transferre posse?
- 83 Colonarij, vulgo poblaciones Regni Granatensis qui? & an & qualiter alio se transferre possunt, & de eorum causis cognoscere, consilium, quod voluntate populi, in Senatu Granatensi.
- 84 Vt usfructuarius eius paratus est relinquere usumfructum, non erit ei iniuriam a prefare non tenetur.
- 85 Socus in communiione perpetuo esse non cogitur, & ideo societas renunciare pro libito potest, dum non intemperie faciat. ibid.
- 86 Convaria sententia longè verior esse ostenditur. § Argumentum à locatione ad venditionem legum non haber, nisi data paritate rationis.
- 87 Locatio sibi natura dominium non transfert, & licet in longum vel perpetuum tempus facta, vnde saltem transferat, tamen in locatione operarum liberi, & ingenui hominis id verificari nequit.
- 88 Venditio sibi natura dirigitur ad dominium trans- ferendum, & contrariorum pactum eam irritam reddit, & ideo non cadit in operas liberi hominis.
- 89 Homo liber ab humano commercio exemptus est, nec alterius dominio, aut possessioni subiecti potest. ibid.
- 90 Opera sola si pro certa mercede praeficitur, tamum est locatione, non venditio.
- 91 Locatio perpetua sit pro certa mercede annuis ven- dixis pro preio, pro una vice solvenda. ibid.
- 92 Operae liberi hominis si in venditionem caderent, magna illi dannum subiret, & quare i securis in per- petua operarum locatione.
- 93 Opera artificiales, quas liberius patrono suo debet, possum illi a patrono rendend.
- 94 Libertate se quenquam priuare an sit à natura prohibi- tur, & quid inde ad operarum venditionem?
- 95 Liber homo ut per venditionem seruus efficiatur, plura concurrende debent, & qualia sim?
- 96 His accidentibus venditus, eis minor sit 25. anni, restituendis in integrum beneficio non iuuatur.
- 97 Post tales venditionem manumissus, non inge- nitus, sed libertinus sit, licet seca sit in liberio. &

- 114 Proprietate locum habet, iureque permittitur ex causa belli publici, inter Principes supremos initi- cium pro pace, treuga, aut simili securitate ab uno alteri obses datur, & unde sic dicatur.
- 115 Obssides ita dati vere servi non sunt, sed retenti- tanum, perē autem sunt liberi, suis expensis, vel Reipub. a qua missi sunt, viuentes, & n. 119.
- 116 Bonorum item iurorum, dum viuunt, dominum regunt, non tantum eorum, que domi relinquunt, sed etiam illorum que in mansione ipsa acquirunt, que si non statim queruntur, sed post obssides mortem, de quibus proinde testari ne- queant, ibidem, & numero 118. 119. & 124.
- 117 Lex obssides 11. ff. de testam. l. Dimis 3. & 1. sed si accepto 3. ff. de iure fisci, recte intel- liguntur, & n. seqq.
- 118 Toga viva recipiunt iuramentum sicut apud Romanos, & peregrini eo donatus, cuius Romani iura con- quebatur, ac si legitimus, seu versus eius esset; ideoque testamentum factum est, & passi- um habeatur.
- 119 Obsses populo Romano datus, quia peregrinus erat, nisi toga viva donatus esset, resstante fa- cione carebat quoad ea bona, que dum obsses es- set habuit, vel acquisivit, ibid. & n. 20.
- 120 D. Greg. Lop. Midera nona interpretatio, a ple- risque recepta ad l. obssides 11. ff. de testam. refertur, & refellitur.
- 121 Lex omnis regulariter dubitandi ratione care- re non debet, sed dubio alieni inferni, ibid.
- 122 Peregrinus apud Romanos de bonis in patria sua relatis iuxta eius iura testari recte poterat.
- 123 Obsses ne de ipsis bonis testari ratio illa fre- quentius ait, interpretis inualitatem, iureque Re- gis probata est, quod cum in hostium si sit potes- tate, eodem iure confundi sunt ac vere cap- tivi.
- 124 Leonis constitutio, que etiam caprius, & conse- quenter obssibus testandi facultatem concedit, non est apud nos recepta, nisi bella sicut inter Christianos.
- 125 Obsses maximè in Christiana Republic. ob fidem violatam, cui illi non conseruent, nec causam prebuerunt, non possunt occisi, nec membro mu- tilari, aut flagellis cedi, & cur alii id permit- terent, inuisque obsses in eam rem dare- tur?
- 126 Ipsa se ad personam corporalem expressè obligare non possunt, & quare?
- 127 Multa fieri expressè nequeunt, quia tacitè pos- sunt, ibid.
- 128 Obsses datus ab aliquo domino inferiori, aut ciu- tate, vel communitate pro secunda contentione, incundaque pax, propriè obsses non est, nec in aliquo statum diminutum habet, a nulloque legi- timo actu aretur, sed tantum ex ea causa, ut publica, donec stetur conuentis, instè desinetur, quasi pignoris loco.
- 129 C. expposita 11. de arbitris, recte intelligitur, re- rectis aliorum interpretationibus, & duobus n. seqq.
- 130 Obssedes dati in specie Text. in cap. expposita, de arbitri, non propriè obligantur loco pignoris, sed genitentia saepe pacis, contra orationes regulas.
- 131 Ebor. iurende pacis inter personas publicas, publicam causam continet, ibid.
- 132 Edwardi Caldera interpret. ad c. ex rescripto, de iure, refellitur.
- 133 In iuridictum Ecclesiasticum est sol pro pecunia- riorum superiorum debito imponi posset, postea pro- hibitum est imponi in extranag. prouide de fent. excomm. que à nonnullis DD. exornatur.
- 134 Cap. ex rescripto, de iure, & alia iura, de ob- ssibus loquuntur, non tantum factum narrant, ut plerique voluerent, sed & in circa eos consti- tuunt, ex veriore, ac receptore sent.
- 135 Speciale iuri in eo cap. confinitur erga monachos, ab eorum Abbate pro monasterij debito dator, ad alios minime extendendum.
- 136 Monachus Abbati obedientiam debet in omni- bus ad regularem conformatiōnem pertinentibus, adeoque in spechtantibus ad utilitatem, & necessi- tatem monasterij, & quare: ibid.
- 137 Monasterij vel Ecclesie bona, ob magnum as alienum alienari legitimè possunt.
- 138 Dilatatio in favorem debitorum magnoperē iura- fuent.
- 139 Abbas monachum pro debito monasterij donec sol- nat, obssidem dare potest, non tantum volentem aut ex consensu Papæ, ut plerique voluerunt, sed etiam in iuram, & abique Papa interuenta, quia erga clericos seculares necessarius tantum est, & quare?
- 140 Monachum retinens, & ipse extra clausura ha- bitans, qualiter excusat, ne in iuris penas in- cident: ibid.
- 141 Pater, eis ei à filio iure gentium & ciuilis obe- diens. R. 1. dementia

- dientia debetur, non potest enim iniuriam etiam pro suis redempcione ob fidem dare, sed cum non volentes nisi sit Princeps supremus, in quo minus iuri habet pater erga filium, quam Abbas erga monachum suum. & quare?
- 144 Monachus seruo magis quam filio famili. equiparatur in his qua monachio aptari possunt, & in quibus eadem subest ratio maximae ubi tali equiparatio monasterio viris est.
- Iuramentum cur fuerit exactum, & seruari precipiauit in c. ex rescripto de iure iurandi. ibidem.
- 145 Decisio incidentia Granatensis reseruit.
- Filius pro parte, & generaliter unus pro alio non tenetur mutuo nominis signari potest, ibid.
- 146 Iure reali gratias constitutur in censu quā in pignore, & quare? & Felicior. contraria docentur.
- 147 Conscriptio fundis in censu consignatio non sit ad solam solutionem, sed principalius ad obligacionem effectuā verò, sive in consequentiam ad solutionem, id est que censu consignatio dicitur. & in quo à reservatio differt?
- 148 Obligatio personalis etiam respectuē contracta, etius hypothecaria, aliud ius reali non sequitur, & id est ratione respectuorum non sequitur, & inservit l. fin. §. fin. ff. de contrah. empt. variis eius interpretationi. & ieiuliis.
- A dictio quando videatur facta substantia dispositionis, & quando executionis? & nonnullorum error confutatur, ibid.
- 149 Seruitus realis, aut personalis constituta non videatur ex legato præstationis annua ex certo fundo faciendo, quodque inde sus resultet & intelligitur l. Gaius Scens 1.2. ff. de annuis legit.
- 150 Alienatio fundi, ex cuius rediū circa pars annua restituta, non extinguit legatum nec transiert obligacionem ad fundi emporium, sed ea penes heredem manet; & intelligitur l. liberto 2.1. ff. de annuis legit.
- 151 Vfusus istius quando videatur legatus, & quando præstatione fructum tam um? & intellectu l. fundi Accubiani, alias Trebatiani 38. ff. de vñi, & vsu, leg.
- 152 Onus impositio, super re perpetuo facta, alio non adiectio rem maleficentiam non facit, adquod nec maioratum, sed tantum rem afficit, ut cum eo onere transfas ad quemlibet posse fore, & intelligitur lege nihil proponi 120. ff. de legatis 1.
- 153 Ius annui rediū proprii, ad stricti seruitus non est, si seruitus nomen referatur ad seruitus nonnatas, & quare? scilicet si ad innonnatas, quo quandam cum nominati similitudinem habent, & quare res afficiunt, & ad terrenis posse fore transfass.
- 154 Seruitus personalis irregularis, & innominata resultat ex impositione annua præstationis super certo fundo, & huius sententia Authors. reformata.
- 155 Lex si quis vias (alias binas) addas 32. a. 1. 3. 8. vers. Sed & si excipiatur, ff. de vñsi. expenditur & intelligitur.
- 156 Lex pecoris 4. vers. Si tamen, ff. deseruit, rust. præd. expenditur, & intelligitur.
- Seruitus qualibet a quocunque posse fore rei, ex qua debetur, vendicari potest, ibid.
- 157 Lex veluti 6. vers. Sed si vt vassa, ff. deseruit, rust. expenditur, & intelligitur.
- 158 Lex Lucius 37. ff. cod. tit. expeditio, & intelligitur.
- 159 Lex Pater filiae 6. ff. seruit. leg. expeditio, & intelligitur.

APPENDIX DVARVM PRÆCEDENT.

CVM hactenus latè sit ostensum, ex censu consignatio constitutione, super certo fundo, vel fundis etiam non limitate, simplificiter, nec alio adiectio facta, nullam veram & propriam contrahi hypothecam, sed ins alius realis ab ea distinctum, seruituti simile, restat ut potissimum corrum dilinamus argumenta, qui concursum constanter

- ter affirmarunt. Et quidem ex eo in primis mouentur, * quod hypotheca proprie nihil aliud est, quam suppolatio, sine obligatio rei ad securitatem debiti principalis, lege contrahitur & res hypotheca 5.1. greg. 13. §. penult. & ult. l. & que nondum 15. & l. si fundus 16. cum suis §§. ac ferre solo titulo, ff. de pign. Rubr. ff. de rebus corrum, qui sub ruelas, vel curas, uite, sine decreto non alien. vel suppon. inde sic dicta à verbo Graco, idem Latinè significante, quod simpliciter supponere, vt cum pluribus docui. Dissert. 33. numero 47. circa finem, idemque cum Ioanne Fabro, & aliis observarunt Francisc. Ripa ad Rubr. ff. de pignor. num. 4. Petrus Nicolaus Mocini, de contrah. subtrah. de pignor. & hypothec. in princ. num. 10. Pater Ludon. Molin. de inf. & iure, tom. 2. disput. 52. numero 1. ver. sic. Hypotheca verò, ac numero 2. Pater Ioan. Azor. tom. 2. infis. moral. lib. 1. cap. 1. quæst. 2. Felician. de censibus, lib. 3. c. 4. num. 2. ad fin. verl. Quoniam hypotheca. Roding. de redditib. lib. 2. q. 19. num. 15. ad fin. verl. Quia hypotheca, D. Perez de Lara de annis. ser. lib. 1. c. 8. n. 18. Vincent. Filiusius quæst. moral. tom. 2. trah. 3. num. 166. Dominicus Gaito de credito, cap. 4. n. 33. 34. & 35. At huiusmodi suppositione datur in centu subinxia, quippe que supponitur, & obligatur ad censu solutionem, vt illa certa, & secura sit: ergo & in re ipsa datur vera, & propria hypotheca. Patet consequentia, quia cum conuenit rei distinctione, maximè concurrente nominis notatione, necesse est, vt & diffinitius conueniat iuxta tradita disserr. præced. num. 2. & a Nicolo Euerardo loco 3. à diffinit. numero 1. & loco 4. ab etymologia, numero 2. & 8. verl. Primo casu. Et confirmatur difficultas ex natura dictio super, sub qua censu imponitur, que talen importat suppositionem, & hypothecam. L. Lucius Titius 88. §. instituto (qui alias est sub l. codicil. 91.) ff. de legat. 2. illuc: Fenerari super eas, iuncta Glos. verbo fenerari, & communis quam resoluent plures à me relati, disserr. 3. 3. n. 4. & ultra eos Ripa in d. Rubrio. ff. de pignor. n. 3. Tiber. Decian. respof. 108. n. 14. lib. 3. Dominicus Gaito de credito, cap. 4. n. 27. qui & alios non paucos cumulant, & in terminis censu, de quo agimus, Roding. d. lib. 2. q. 9. n. 65. circa fin. verl. Nam vendito redit. D. Amaya ad l. 1. & 2. n. 12. C. de annos. & tribut. lib. 1. 3. Secundò, quia etiam super sola personali obligacione absque villis rei assignatione censu ab initio constitui potest: ergo si insuper rei assignatio interueniat, illa erit vera & propria hypotheca obligacioni illi personali accedens, vt creditori cautius consulari, iuxta regul. Text. in l. plus cautionis 2. ff. de reg. iur. quam bene explicat Nicol. Bellonus supput. iur. lib. 1. c. 8. n. 3. & 4.) §. fin. illuc: Quia magis ei in iusto sit creditum, inst. quib. mod. re concr. obligat. & §. furci autem 13. alias §. unde constat, vers. Quia expedite, inst. de obligat. que ex delicto nascentur.
- 4 Antecedens probatur, * quia quilibet homo liber potest operas suas gratis alij promittere, vel pro certa mercede locare, l. si non fortem 26. §. libertus 1. verl. Sic & in proposito, illuc: quanti operas ejusdem conducturus, ff. de condit. indebiti, l. sed addes 19. alias 21. §. cum quidam 9. l. item si pretio 22. alias 25. §. cum iugulam, verl. Locat enim, in opus 26. alias 29. & l. qui operas 38. alias 41 ff. locati, l. fibi contra quos 22. C. cod. tit. l. 3. illuc: Homini quoque liber opera legari possunt sicut locari, & in stipulationem deduci, ff. de usu, & usu, & oper. legat. l. 1. ibi: Obras que ha de fazer con su perlona, & l. 9. illuc: que has salarios ciertos cada año, iur. 8. p. 5. ergo & vendere illas aut quod ex his redigi valeat, eadem retione poterit, cum nulla maior ad illa, quam ad hoc considerari possit, & quia* iisdem regulis locatio, & venditio constituerunt, imò quandoque confunduntur, l. veteres 20. D. D. Iof. Vela Dissert. Iuris Tom. I.

dicit. l. 1. in princ. Duaren. in paraphrasi ad eundem, tit. cap. 1. ad fin. vers. Quibus facile; iunctio c. sequenti de divisione feruitur. D. Ant. Padil. in rnb. Cod. cit. tit. num. 2. 6. & 7. D. Pichard. in rubr. insit. de feruit. n. 5. & 6. Donell. lib. 9. comment. cap. 2. 2. vers. Seruiturum, & vers. Gestura, & ad eum Hillig. lit. A. C. & D. Ius autem * anni redditus, in fundo constituti, nec referri potest, ab priorem speciem feruitatis, nempe realis, cum nullum sit prædium, cui debetur, prove illa exigit. l. 1. §. 1. ff. comm. predior. s. video autem, insit. de feruit, nec secundam personalis, à re persona debitur; tum quia huius tres tantum subalterna species in iure reperuntur, viuisfructus, vius, & habitationis dicta leg. 1. ff. de feruit, iunctio integris istulis, ff. & insit. de vuso, & habitat. & Cod. de viisfructu, & habitatione, aliae autem personales commoditates a feruitatis nomine excluduntur in leg. ut possumus 8. ff. de seruitate. Tunc etiam * quia personales feruitates, à re persona debitis, per sonam ipsam non egrediuntur, fine ad eins hæreditis minime transiunt leg. 3. & final. ff. quibus mod. viisfructu. amittuntur, leg. non Ius 8. s. tale. vers. Quoties enim, ff. de libertate, legata, s. finitur, insit. de viisfructu, cum relatis a D. Anton. Pichard. ibi, numero 2. & ab Anton. Gomez. cuius ipse non memint, var. refol. lib. 2. cap. 1. 5. num. 19. Cum tamen ius annui redditus perpetuum sit, donec concedentis, vel eius hæreditum, aut aliorum quorūcumque successorum fuerit voluntas, ut in praecedentibus lèpe diximus. Tum denique *, quia feruitatis etiam personalis utilitas propria, autoritate percipitur ab eo, cui debetur, in fundo seruitate, leg. si quis tua 10. alleg. 2. 4. iuncta gloss. unica, vers. At cum fructus, ff. de viisfructu. dicta leg. fundi Eburiæ 3. 8. iuncta gloss. vti. & leg. cum ita 14. ff. de vuso, & viisfructu legat. id quod alter se habet in anno redditu, quem creditor non propria autoritate capite ex fundo subinquit, sed ab eius possidente, fine de eius manu percipit.

12 Quia tamen argumenta non magno dilui negotio possunt, ne vilius nobis facillant. Ad primum enim respondemus concedendo maiorem, negando tamen minorem; nec enim res censu vendito iubixa, ita ei supponitur, & obligatur, vt accessoria sit principali bus obligationis, quasi hec in persona vendentis censum dumtaxat confusat, fundisque simul supponatur, vt censu soluto fecutor fiat; hoc siquidem aperte repugnat huius censu natura, quippe in quo non id agitur, vt quis principaliter ad censum obligetur, sed vt ius illum exigendi vendat, & constitutus super re aliqua immobili, vel equipollenti frugifera, ad hoc nominatio designata, contemplatione fructuum illius, tali oneri æquivalentium, ut ex vera censu diffinitio in praecedenti disserit, tradita latèque explicata, & exornata plene confitat, ideoque non potest res illa accessoria obligata dici, super qua censu ipse principaliter constitutus, ac venditor: supponitur itaque censu vendito, vt in ea principali bus confitat censualis iuri venditio, & annue refponsonis obligatio; qui proinde * quilibet eius possidente vi ipsa comitatur, & sequitur (vt aiunt) velut leprosum, prout accidit in qualibet iure vel onere rei inherente, leg. haltem 8. in princ. Quia alii est sub: viisfructu 7. & quoniam agitur, illuc: Quoniam & alia onera agnoscunt, viisfructu legato, ut pura stipendum, vel tributum, vel salarium, vel alimenta a ea relata, & l. si pendentes 2. 7. alleg. 3. 4. illuc: Ad omnia fructuaria pertinet, ff. de vuso. Ius confitui 2. 3. s. fundus, illuc: Quia cum sua conditione quisque fundus publicatur (deut. eum suo onere) & l. cum fundo 6. s. illuc, empro prelio questa seruitus distractum a demu prelium sequitur, ff. de seruitate, rust. pred. l. aliena-

to 67. illuc: Cum sua causa (idec cum suo onere) dominum ad aliun transfiratur, ff. de contrah. caps. 1. quara 2. 8. in fin. ff. de vuso, & viisfructu. legat. l. 2. s. 1. ff. de alio, & cibar. legat. in factio 6. 8. s. fundus, ff. de cond. & demonstr. l. rescripsi 6. & ultim. illuc: Irrubitiones, que agris sunt, vel adiicias, possessefior indecuntur, ff. de maner. & honor. leg. cam possessor 5. in princ. & s. ult. iuncta gloss. vti. vers. Sed certe, ff. de censib. l. frumentis 13. illuc: Ad quem & functionum granuum pertinet, C. de ait. empir. l. 2. vers. Annonas, C. de annos, & tribut. lib. 10. c. si quis laicus 4. 2. 16. q. 1. cap. preter 1. 2. de usurparion. item. 1. iuncta gloss. vti. vers. tollita, de consu. & exalt. Quo in finis * prædicta ipsa, quibus huiusmodi steta ius, sine onus inheret, non persona id debere, ac proe conuenienti, & iudicari dicuntur, id est non tam persona, quam prædia, & quorum intuitu possessores debent, l. liber. 3. 1. (al. l. qui aliena 3. 3.) s. ult. illuc: Sententia predio datu. ff. de negot. gest. l. onus ex socijs 3. 4. illic: Quoniam non persona sed predia debent, ff. de seruit. rustic. l. et si forte 6. s. etiam de seruitate, versi. Labeo, illuc: Hanc feruitum non hominem debere, sed rem remane, s. q. 9. illuc: Hec autem actio ius rem magis est quam in personam, ff. de seruit. vend. l. Imperatores 7. illuc: Ipsa prædia non per sonas conuenienti, ff. de public. & vestigial. l. denique 19. ff. de iure fisci, l. 4. 8. is vero, iuncta gloss. verbo profeti, ff. de censib. l. 3. illuc: Indictiones non personas, sed rebus indici soleant, C. de annos, & tribut. lib. 10. profequentur optimo vltia ordinari. ubique, Pinel. late amplians in l. 1. C. de bimater. 2. pari. num. 72. Dux. ad tit. ff. de seruit. cap. de diffinit. seruit. Donel. lib. 1. 5. comment. cap. 4. 5. alias 44. versi. Onera rerum, & ad eum Hillig. cap. 4. 4. B. Anton. Fab. lib. 2.0. conicit. cap. 9. a. versi. Sed illud magis, ac post alios D. Amaya ad relat. leges 2. & 3. quas ipse facit 1. & 2. C. de annos, & tribut. lib. 10. n. 1. & 3. Et licet * in pignoribus & hypothecis idem traditum sit, quod non personam obligent, sed rem sequantur, in l. 2. versi. Cumeius, C. s. uniu. ex pluribus hered. & quod res, que illis tenentur, cum suo onere transeunt ad quemlibet possidentem, cap. ex lir. 5. ad fin. de pignor. prolequitur Donel. d. 4. 4. 5. in princ. at id scilicet effectum tantum, non originem obligationis, que (vt lèpe diximus) principaliter personalis est, sed quia in eius consequentiem venit hypothecaria; inde efficiunt, quodde quo huic locus datur, facta nempe excusione in bonis debitoriis principaliis, rem ipsam magis, quam personam sequatur possessor, qui proinde eodem modo exirete se potest ab hypotheca obligatione, rem ipsam dimittendo, l. si fundus 16. s. in vindicatione, versi. Si vero possedit, ff. de pignorib. Id quod in censum, proprietatum verificabitur in bonis, ei generaliter obligatis, in quibus vera & propria confitit hypotheca, accedens principali obligationi rei censit, pro securitate eius super ea impositi, ac venditi, dum res ipsa perdurarent; si forsitan ex eius redditibus non possit integrè censu domino satisficeri, ex his qua tradidimus disserit, 3. 3. n. 5. 1. versi. Nec ad rem pertinet.

Vnde argumenti consequentia neganda est, qui non recte ex eo probatus, quod cui conuenit rei diffinitione, maximè concurrente nominis notatione, & diffinitione conuenire debet; nam (vt ex dictis constat) fundo censu subfigato hypothecæ diffinitione non conuenit, sed sola nominis notatio, fine etymologia, à qua non rectum sumitur argumentum ex eo nempe quod hypotheca à supponendi verbo nomen, & originem trahat, quæ sufficiat, quocumque modore ei supponitum intervenire, vt illa vera sit & propria hypotheca; hec enim argumenti genus, est illi variabilem, ac legitimam, sit cum etymologia sumitur ab essentiali rei natura, ita tamen procedit, si essentialis eius diffinitione, qua per genus, & differentias tradi-

debet, iuxta tradita in p[ro]p[ter]e. disserr. num. 2.9. etymologia ipsi per omnia conuenit, scis si ab ea disseretur in aliquo, vt in proposito nolito contingit, tunc enim negatiu[m] tantum valet, l.2. s.2. illuc, appellata est an en matu[m] dario ab eo, quod de meo tuuum fit, & ideo non fuit tuum, non nascitur obligatio, ff. si cert. per. nou autem valet affirmatiu[m], atque ita non valet, est suppositione ergo hypotheca, licet valeret vice vera est hypotheca, ergo est suppositione, quia suppositione nomen generale est, nec eam tantum complectitur, qua[ntum] sit accessoriu[m] ad securitatem debiti principali, & vera ac propria hypotheca est, iuxta eius distinctionem, in argumeto traditam, sed etiam eam, que in re ipsa suppositione principalem constituit obligationem, & in supponentis persona accessoriarum, vt in censu confignatu[re] ac 17 dicere sapere diximus. Atque ita cum etymologiatu[m] generalior etymologato (vt vocant) habet se tanquam genus ad speciem, a quo sumptu[m] argumentum affirmatiu[m] non procedit, sed negatiu[m] tantum, vt valet negatiu[m] non est animal, ergo non est homo, non vero affirmatiu[m] est animal, ergo est homo, quia potest esse brutum, cui idem non convenit; vt & vice versa sp[ecie] ad genus valet argumentum affirmatiu[m], puta est homo, ergo est animal, non vero negatiu[m] non est homo, ergo non est animal, ex eadem ratione quod potest esse brutum; quod & in parato ac empto non obsecra probatum in leg. si quid carum 47.3. inter emplu[m], iuncta glossa, verbo paratum, & in leg. item legato 49.3. item interest, ff. de legat. 3. de quo vltro ordinarii vbi que, differit late Euerard. in locis legalib[us]. loco 6. a genere ad speciem, & loco 7. a specie ad genus, & post eum & alios, refoluntur Angusti Barbol[us] in locis communibus argumentorum, loco 53. & 104. & Gabr. Alvarez ad axiomata iur. litera A. num. 435. & 436. 18 Qua etiam ratione ab etymologia generale ad etymologatum eodem modo valet argumentum negatiu[m], non item affirmatiu[m], vt non valet fit de meo tuuum, ergo est mutuum, quia potest esse donu[m], est testiu[m] mentis (a qua testamenti vox dicitur, principiis instituti de testamento,) ergo est testamentum, quia potest esse codicillus, & in similibus exemplis, ac vice versa ab etymologato tanquam specie, valet regulatorem argumentum ad etymologiam tanquam genus affirmatiu[m], non autem negatiu[m], vt in idem exemplis per conuersum videtur ei. Id quod licet non ita explicit, docuerunt in effectu Rayner. de Forniis num. 1.4. vers. Item quando predicta, Bart. num. 59. sub eod. vers. Ioan. Bapt. num. 231. vers. Predictio deficiens, & Ioan. Horos. communem dicens a num. 170. in leg. omnes populi s. ff. de iust. & iur. & repetit idem Bart. in d.l. 2.8. appellata, n. 3. ff. si cert. per. in l. 1. ex qua res u. 1. ff. de iust. in l. 1. ff. de iustam. & ff. de acqui. pos. ubique num. 4. in l. 1. num. 2. ff. de furti. in l. iugury 180. num. 1. & in leg. liberorum 220. n. 11. ff. de verb. signif. Abb. Panorm. in c. 1. num. 36. vers. An autem, ex dictis indicatis, & in capite secundum Apostolum 16. numero 5. de prebend. & in illede ferre locis reliqui omnes, maxime in d.s. appellata, ubi p[ro]p[ter]e catetis refoluntur Salyces continuante ad initium legis sub num. 1.4. Fulgo. Alex. Iaf. & Decius num. 1. Vigil. num. 93. & 94. idem Dec. in Imperium 3. num. 2.5 ff. de iuris o[mn]iis. idem quoque Vigilius in d.princ. iust. de iustam. ex num. 6. vbi & catet fieri frequentius obliterantur, maxime Angel. num. 1. & Chistophorus Portius n. 6. idem Portius n. 1. in princ. iust. de iustis, Alciat. in l. taberna 183. ex n. 2. ff. de verb. signif. Euerar. in locis legalib[us] loco 4. ab etymologia. n. 2. & 9. Ioan. Oinomot. ad s. farum, n. 9. iust. de obligat. que ex delicto, Minimus a n. 3. & D. Ant. Pichat. n. 1. in s. iure, iust. de iust. idem Pichard. in disp. de mera, D. Jo. Vila Dissertat. Iuris Tom. I.

n. 5. & 6. ac post alios non panicos, Angusti. Barbol[us] in locis argumentorum, loco 44.n.1. Gabr. Alvarez de priuilegiis pauper. q. 1.n.16. & ad axiomata iur. lit. A. ex n. 4.2.1. ad 4.2.

Inde etiam facile diluitur argumenti confirmatione, sumpta ex natura dictions super, sub qua censu imponitur, quasi suppositionem, & hypothecam importet; forem namque quod suppositionem propriè importet, at non itidem quod propriè importet hypothecam, quippe ad quam necessitate est, vt res accessoriu[m] supponatur ad securitatem debiti principali per se subsistens, cum tamen suppositione nomen sit generale, tam etiam significans, & includens, que in te ipsa suppositione principalem constituit obligationem, prout in re censu subiungata contingit, vt diximus; quamvis enim ei saltem conueniat hypothecae etymologia, propter suppositionem ipsam, latè & abusivè hypotheca dici possit, quomodo procedit quod ex legi codicillis 91. §. instiuto, ff. de legat. 2. & leg. fundis quem 9. de annis legit. communiter tradidere DD. num. 2. commemorati, & in precedenti dissipata, numero 4. vt ibi late explicui numero 47. & 48. In eo* autem (vt 20 & ibidem monit) regulariter fecerunt suppositione rei accessoriu[m] facta, veram & propriam inducens hypothecam, ab ea qua principaliter fit, & in eius consequentiā personam obligat, quod illa sit vel pro debito momentaneo, vel successivo temporali, puta vñque ad certum tempus aliqui promisso, vel reliquo, & super certa te imposito, qua in specie praembula & principali est obligatio personæ, que & fine re suppositione consistere potest, & re ipsa durante, primò excutientia est; at vero rei suppositione per se principaliter subsistens, abusivè tantum iuxta nominis sonum hypotheca dicta, adeoque recta via tem pesquens, neque persona, vñpoter minus principaliter obligata excusione desiderans, nunquam fit nisi pro iure perpetuo, aut quasi perpetuo, quale est quod ex sola imponens voluntate non pendet, prout in censu confignatu[re] contingere sapere in praecedentibus dictum est, quapropter fundus ei subiungat Hispanu[m] multò proprius suada dicet. Et huiusmodi * abusivam hypothecam 21 tantum, sine obligatione principaliter realem, & in consequentiā personalem importat dictio super, sub qua ius aliquod perpetuum, vel quasi, in re constituit, talen autem obligationem excludit, & vice versa propriam importat hypothecam, sine obligationem principaliter personalem, & accessoriu[m] realem eadem dictio, pro temporali debito apponit, vt non obsecra voluntet Speculator lib. 4. tit. de loca 10.9. nunc aliqua (al. titul. de emphytensi) que 86. n. mibi 109. ibi. Sed si testator dixit, relinquo tantum tali Ecclesiæ super talis fundo, & alicet ipse ad certum tempus res non videtur obligata, si vero dixit, quod in perpetuum prefaretur, tunc quilibet possessio[n] tenetur, Hostiensis eadem verbo vñlparus in summa Decretal. tit. de locato, s. que actio sub numero 13. seu finali, vers. Se si dixit testator, qui dum autem rem non videri obligata, intelligent principaliter, ita ut ad eius possessorum recta via perennius possit; nam eo modo, & ad eum effectum obligata non conatur, vt colligatur ex oppositione sequentis casu, in verbis, tunc quilibet possessio[n] tenetur, nec longe dissimilibus verbis idem docuerunt, ita quoque accipiendi, Ioan. Faber in s. item Seruiana, num. mibi 3.4. fin. vers. Et idem videtur, & ver. Et idem inst[itu]to fortius, inst[itu]to de aliis, Guido Pace q[ui] sen dictis 4.32. & vlt. Annedus a Ponte in questionibus laudabilibus, queſt. 45. n. 18. & 19. Negulianus Fano de pignorib[us] 4. memb. 1. partis, numero 16. casu 2. ver. Et predicta Valafus de iure emphytensi, queſt. 32. n. 13. ante med. Steph. R. 3 Gratian.

Gratian, *discept. forens. tom. 4. cap. 683. n. 18.* aperi-
tiusque explicuit, & relatam distinctionem obclara-
uit, sub expresso etiam hypotheca nomine quasi,
id iuxta materiam subiectam modo propriè, & modo
impropriè usurpetur. Nicolaus Boer. *ques. seu deci-
s. 296. num. 17.* his verbis: *Et nota unam regulam, quod
quando debitorum est pro una vice solendum, & in eo
iusti hypotheca, sive personalis obligatio est personalis,
& hoc casu prius convenienti sunt principales debito-
res, quam peruenienti rat ad dentores, id est virto-
talis hypotheca non proceditur ad solendum, nec ad cri-
das, & subhastationes, nisi excessus debitoribus; sed in
alii hypothecae perpetuo duratur, & res est obligata.
& hypotheca expressa affecta, sive ipsa principalis est,
& personalis obligatio est accessoria, &c. & qui eum
refert, & ad calum nonnullum applicat sibi tamen pa-
ram constans (vt praed. disserat. monui num. 1.2.)*
*D. Praeses Couar. lib. 3. varior. cap. 7. num. 6. in fine
principi, iuxta nouorem edit. in hec verba: In hac
sequendis redditis anni confisumne super certis pradiis
actio hypothecaria principali censeri debet, tamen si iure
ordinario ius pro solutione debiti, quod non renunciatur
quaerantur, sive obligata, hypothecaria personalis
obligationi accessoria est, quod optimè explicat Boer.
Ecce cum D. Conarratus contrariatem aduentur
etiam Felicianus, cuius ad hoc memini disser. praed.
n. 24. circa fin. & Ludou. Auend. de confis. cap. 5.8.
n. 30. similiter ante finem.*

2. Ex quo illud in primis fluit, vt pro iure perpetuo,
vel quia, super re immobili, vel equipollenti im-
posito, adeoque pro iure anni censu, etiam redimi-
bilis, utpote principaliere reali, non etiam pro temporali
iure, vel cenuo utpote principaliter personali, pe-
titiorum iudicium competit, quo videlicet vel per
assertum talis iuris dominum petatur declarari, id ad
se pertinere aduerius aliquem, illud negantem, vel vi-
ce verba per eum, qui ab alio se pro illo iure conve-
niendum fore suspicatur, declarari potuerit, tale ius
illi aduersus te non competit; primum actione
qua confessoria, alterum actione qua negotaria, in-
star cuiusdam seruitutis, argumento Text. in §. aque
ſ. agat, cum notatis, inf. de act. quod in terminis vo-
lunt. Ioan. Faber in *s. praenudicatae 1.3. cod. 111. n. 13.*
ver. *De rebus auctoriis, & iuribus, & ver. Se pone nul-
lam, quem referunt, & sequuntur. Celsanus ad con-
suetud. Bergand. Rubr. 11. des censes. §. 2. mon. 2.5. à
ver. *dictum est.* Petrus Pholler. in *praxi confisal.* verbo
Huimodi censualia, n. 96. iuxta editionem veterem
al. n. 116. à ver. Et quia superius, iuxta nouorem,
aperte docuerunt Hieron. Gabr. *conf. 1.1. n. 4.*
5. & 6. & conf. 1.4.8. num. 3.4. & 5. in princip. vol. 2.
Federicus Martinus de confis. cap. 9. n. 84. & qui la-
tius prolequitur, & que in vno vel altero calo, & à
quo sint probanda, eleganter explicat, Ludou. Cen-
de confis. p. 2. cap. 2. *ques. 5. art. 1. a. n. 4. maxime ex-*
*n. 7. cum aliis infra.**
2. Rursus & illud prouenit, vt pro huimodi cen-
suali iure, vel simili perpetuo, non etiam pro momen-
taneo, vel temporali, interdicta competant persona-
lia, saltem vtilia, vt docuerunt Bart. in l. solent 6. §.
non vero, num. 8. ad mod. ver. Sed quando recipit,
ff. de officio Proconsul. & in l. 2. & fin. n. 1. cives fin.
ver. *Molo aliquis,* per Text. ibi, id interdictum ad-
uersus debitoris hereditarios negantem, ff. quorum
bonorum Bald. in l. indebet 24. notab. 1. ver. Secun-
dò dico, sub n. 5. C. de sacro. Ecleſ. & in l. 2. num. 47.
ver. Et licet less dicat, C. de ſtrutis. & operiis in
l. vicia, n. vlt. ad med. ver. Dico aut fuit annua, C.
uti possidetis, Abb. Panormi, in cap. quarelam 24. per
illum Text. secundum vnum eius intellectum, quem
magis probat, n. 2. ver. Zynus tamen, de electione, &
in cap. peruenit n. 3. ver. Sed tu hoc, iuncto ver.

per prelatos etiam, ac timorat conscientie homines
obletuata, atque ita ius illud locale fuit, non genera-
le. Quia responſo isthe multipliciter conuinetur,
in primis quia * si huimodi contractus fui na-
tura ſcenatorius eſet, nulla conuerendus vtecum
que longiflma, aut immemorabilis, licitus ac validus
reddi posset, ex reg. Text. in c. fin. an princip. de confi-
ſud. c. non debet, 3. in fin. de consanguin. & affini. c. non
satis 8. c. cum in Ecclesi 9. ver. Putant antem, & ea
qua 16. ver. Quia ver. de Simon. Secundò quia con-
uetudo illa, canem localis, a Romanis Pontificibus
Martino, & Calixto in illis extraugantibus aperte
probata fuit, & in iur. communis corpus redacta, atque
ita * iur. constitutum generale, vbiique obseruantur,
arg. Text. in l. metrum, 9. & sed quod Prator. ver. Sed ex
facto, cum notatis a glo. verbo colligatur, Bart. num. 4.
& alii ff. quod mor. cans. & in leg. 1. & hinc igitur, illuc,
sed ſolum eidem noſtro Codici in fer. iſ confiſumneibus
neceſſe eſe ver. Cod. de Iuſtinae Cod. confir. provt
in ſimili olim expendi in prela. Salmantice typis
mandata ad c. 1. de fide inſtrum. num. 8. confert & Text.
in cap. paſtoralis 8. eodem tit. cum traditio a glo. verbo
diffina, ver. Et hoc ideo, Innocent. circa fin. ver.
Est enim preſumptio. Hoftieni. in fin. ver. Non tamen,
Ioan. And. n. 6. ver. Hoftieniſis dicit, Abb. Panormi in
princ. notab. 2. & 3. quæſ. 1. & n. 1. ad fin. Felin. num. 8.
ad fin. & alii communiter ibi, Lud. Rom. coſ. 260.
num. 3. ver. Secundo quia, Bened. Capra reg. ſeu con-
ſul. 5. n. 7. inter communis opin. tom. 1. tit. 17. de legi-
bus, num. 60. Ioseph Ludo, in ſuis communibus con-
ſlutionib. que extant inter communis opinioneſ
tom. 3. tit. de ſtatutis, concluſ. 1. limit. 1. & 2. ver. Am-
aduertendo, Malcard. de probat. tom. 3. concl. 1. 274.
Quonodo probatur, n. 7. & in terminis Auend. de cen-
ſibus c. 1. 8. n. 2. 3. Tandem quia idem extraugantium
ius alii quoque Romani Pontifices nominatum pro-
barunt, & nonis conditionibus stabilierunt, nempe
Pius V. Nicolaus V. & Greg XIII. vt disser. praed.
n. 36. & alii ſæpe docui.

27 De *caſu
perſona-
li.* Ad ſecondum principale argum. respondetur ne-
gando antecedens, quod ſuper ſola personali obliga-
tione abſque vilius rei aligatione cenſus conſtitui-
re, ac vendi poſſit ſalem circumſcripsi. ſuſlatis Pon-
tificis conſtitutionib. ſolique natura iure impo-
ſeo, quia & ſi (vt ad fin. argum. monui) plures nec
infimis nominis viri id intrepide affirmarent, à me
relati diſſer. 2. 8. n. 1. & 7. 4. qui & alios non paucos
congerant, contraria tamē lententia longe vtoris
& receptione eſt, magisque canonici ſanctionibus
conſentanea, ac boni moribus fauens, vt testantur
eandem fecati, latē defendentes Nauar. ad cap. ſi
fanerariis 1. 4. 9. 3. notab. 2. 2. 7. & 8. 1. cum 2. ſeqq.
Dom. Franciſe. Sarci. ſeleci. interpret. lib. 7. c. 1. à n. 3. 30.
Ludouicuſ Lopez in inſtructorio negociant. lib. 1. c. 5. 4.
& ver. Quæſit ergo, iuncta concluſ. 1. Ioan. Gutier.
practic. queſ. lib. 1. 2. 177. à n. 7. maximè n. 9. ver. Se-
condum fundamen. Pater Rebellus 2. p. de obligat.
inf. lib. 10. queſ. 3. p. r. etat. Petrus Binsfeld. moraliter
falem centum personali illictum dicens, & è Re-
publica pro rorsū repellendum, in commen. ad c. in ei-
nitate, de uſu. queſ. 10. concl. 2. Sigilm. Scacii de
commerciis 1. 1. q. 1. num. 203. & 294. latifimè vte-
que Ludo Auendanus, & Cencius de confis. ille c. 5. 8.
a. n. 17. hic ver. p. 1. c. 3. 9. 1. art. 6. à n. 10. qui plures
alios cumulant, quibus liberet ſubscribi ob plura,
que ipſe docte & cordate conſiderant, maximē Na-
uarr. & Sarci. a quibus cateti ferè omnes ſum-
pferunt, & que nos diximus diſſer. 2. 9. num. 20. diſſer.
3. 1. num. 6. diſſer. 3. 3. num. 2. 5. 5. & 7. 3. & diſſer. 3. 4.
& num. 4. 2. ae inferioris ad individualē argumenti fo-
litionem dicimus, atque ita eius conſequentia non
procedit. Nec enim antecedens, quod negamus, ex eo